

PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO VILNIAUS ŽEMYNOS PROGIMNAZIJS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Žemynos progimnazijoje tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) paskirtis – užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškomis, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugią aplinką progimnazijoje.

2. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą progimnazijoje.

3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

3.1. į patyčias reaguojama nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

3.2. kiekvienas progimnazijos darbuotojas (administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas), pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, nedelsdamas reaguoja ir jas stabdo;

3.3. veiksmų imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų, besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.

4. Visi mokyklos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti darbuotojai) turi būti supažindinti su mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir patvirtinti tai savo parašu.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujamimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.2. patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamas;

5.3. besityčiojantysis – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

5.4. patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai), tėvai, kiti bendruomenės nariai.

5.5. patyčių stebėtojas – mokinys ar kitas (bendruomenės narys), matantis ar žinantis apie patyčias;

5.6. patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti imantis mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;

5.7. patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.8. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

6. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus miesto bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu.

II. PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Patyčių prevencija ir intervencija – mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o ją vykdo visi mokyklos bendruomenės nariai.

8. Mokyklos vadovas yra atsakingas už Mokyklos tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą kasmetinio mokyklos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą mokyklos bendruomenei ir vykdymą.

9. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą organizuoja Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), kuri kasmet:

9.1. inicijuoja anoniminę vaikų apklausą ir apibendrina jos rezultatus ne rečiau kaip 1 kartą per metus;

9.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų dėl mokykloje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę (ne rečiau kaip kartą per 2 mėn);

9.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje bei pedagogų posėdyje.

9.5. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo mokykloje, mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

9.6. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl Mokyklos tvarkos aprašo tobulinimo.

10. Klasės vadovai:

10.1. organizuoja klasės valandėles, skirtas patyčių prevencijai, 1 - 2 kartus per mėnesį;

10.2. per klasės susirinkimus informuoja tėvus apie patyčias, jų apraiškas, pasekmes, pagalbos gavimo galimybes;

10.3. vykdo nuolatinį stebėjimą, veda individualius pokalbius su mokiniais;

10.4. analizuoja turimus pranešimus apie patyčias, mokinių apklausos rezultatus ir numato tolimesnę prevencinę veiklą;

10.5. vykdo mokinių apklausą klasėse, analizuoja, apibendrina gautus rezultatus ir pristato VGK;

10.6. informuoja Vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais progimnazijos darbuotojas reaguodamas:

11.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

11.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi, mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;

11.3. esant pagalbos mokinio sveikatai ir gyvybei reikalingumui, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

11.4. informuoja klasės vadovą ir budintį administracijos atstovą apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias;

11.5. įvykį užfiksuoja Patyčių registravimo žurnale.

12. Mokyklos administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo veiksmai įtarus ir/ar pastebėjus elektronines patyčias ar gavus apie jas pranešimą:

12.1. esant galimybei išsaugo vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imasi visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

12.2. informuoja klasės vadovą apie elektronines patyčias ir pateikia esamus įrodymus (išsaugotą informaciją);

12.3. įvertina grėsmę mokiniui, jo sveikatai ir esant poreikiui kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

12.4. renka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus.

13. Klasės vadovas, gavęs informaciją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias:

13.1. renka detalią informaciją apie įvykį: organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais bei kitais asmenimis, žinančiais šį įvykį;

13.2. įvertinęs situaciją informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia mokinių tėvus dalyvauti pokalbiuose;

13.3. užpildo pranešimo apie patyčias formą (Priedas 1); ją perduoda VGK pirmininkui, socialiniui pedagogui arba psichologui.

13.4. aiškinasi ir stebi, ar situacija išsprendė;

13.5. numato veiksmus, užkertančius kelią problemos pasikartojimui.

14. Klasės vadovas, nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniai patyčių atvejui, kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisijos narius, perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį ir dalyvauja VGK posėdyje sprendžiant problemą.

15. Mokyklos Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:

15.1. išanalizuoja klasės vadovo pateiktą informaciją apie problemą ir kaip ji buvo sprendžiama;

15.2. numato veiksmų planą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, koreguoja veiksmų planą;

15.3. informuoja mokyklos vadovą apie esamą situaciją;

16. Mokiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, raštu informuoja mokyklos vadovą.

17. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, nedelsdamas įsikiša, sustabdo jas ir raštu informuoja mokyklos vadovą.

18. Mokyklos vadovas, sužinojęs apie mokyklos darbuotojo patiriamas patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimąsi, nedelsdamas imasi priemonių.

19. Patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.

Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo
Vilniaus Žemynos progimnazijoje
tvarkos aprašo
1 priedas

VILNIAUS ŽEMYNOS PROGIMNAZIJA***Pranešimas apie patyčias******(pildo klasės vadovas)***

Data	
Kas pranešė apie patyčias	
Patyčių dalyviai	
Situacijos aprašymas	
Tolimesni veiksmai	
Rezultatas	

Klasės vadovas

Vardas, pavardė, parašas